Ao. 1858. Donderdag

No. 135. 11 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.
5 Nov. Van het slavenkind *Martha Theodora*, geboren in 1858, dochter van *Helena*, toebehoorende aan E. J. Slengarde.

Bij afwezigheid van den Gouvernements Secretaris,
De Hoofd-Commies,
J. E. WESENHAGEN.

Derde Afkondiging.

Op **Donderdag** den 11den November 1858 geen *Audientie* noch *Receptie* ten Gouvernements-huize.

De Adjudant,
DE JONG.

Transport.

(13109) Den 10den November 1858. A. Salomons Vendumeester, aan B. Nieuwveld, van het Huis en Erf, aan de *Dominé straat*, N. W. La. C. No. 48, O. W. La. D. No. 396.

Paramaribo, den 10 November 1858,
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Paramaribo, den 8 November 1858.

Alzoo Jacob van Gelder zich aan het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* heeft geadresseerd ter bekoming van voorloopige uitbetaling zijner vordering ten laste den boedel J. S. Burne;

Zoo wordt daarvan ingevolge Art. 4 der Publicatie van den 5den December 1843 (G. B. No. 8) de noodige aankondiging gedaan.

De Secretaris bij het Collegie voornoemd,
[13104] J. ELLIS.

Edictale Citatie.

(13204) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaardt bij bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren:

Van de Erven van W. Jackson en weduwe W. Jackson, wegens het provenue van de op den 3n. September 1858, bij Executie verkochte Centraal Fabriek op de Plantaadje *Buitenrust* cum annexis, aangekomen hebbende de Erven van W. Jackson en weduwe W. Jackson, voornoemd.

Van den boedel J. L. Schmidtmer, wegens het provenue van het op den 10n. September 1858, bij Executie verkochte Erf, met de daaropstaande Gebouwen, aan de *Graven straat*, La. A. No. 36, aangekomen hebbende den boedel J. L. Schmidtmer, voornoemd.

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter Præ et Concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 26n. November 1858, des voormiddags om *acht* ure, ten einde aldaar te zien dienen van *Relaas en Bijlagen*; voorts hunne sustenuen van Præ et Concurrentie op te geven en wijders met den impetrant voort te procederen als naar regten.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan *Paramaribo, den 8 November 1858.*

SIMON ABENDANON Sz.

(13108) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 10n. December 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij Executie verkoopen:

De verlaten plantaadje **de Lemmert** c. a., en

De verlaten plantaadje **Sophia'slust** c. a., beiden gelegen in de *Motkreek*, aankomende A. E. P. van Halm Wed. A. Cameron.

Paramaribo, den 10 November 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

Door de *Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt*, wordt aan belanghebbenden kennis gegeven dat de Heer Coenraad van Lier, Officier van Gezondheid 3e. klasse, als *Divisie Heelmeester* en *Vroedmeester* is geimmatriculeerd.

Paramarbio, den 9 November 1858.
JOHs. ABRAHAMSZ,
Scriba.

SEQUESTERS

der Plant. *Breedevoort*, zullen op **Heden Morgen** om *half negen* ure, ten overstaan van den Heer Gecommitteerde uit het Geregtshof tot de Zaken van Curatele en Sequestratie en ingevolge de voorwaarden welke voor belanghebbenden ter *visie* liggen ter Griffie van het Geregtshof, in het openbaar doen verhuren:

(43) *drie en veertig* hoofden **SLAVEN**, aankomende bovenvermeld Effect.

Deze SLAVEN zijn te bezigtigen op de Centraal Fabriek op Plant. *Buitenrust.*

Paramaribo, den 11 November 1858.
(13105)

Wiesbaden.

Pyreneën, ja zijn er nog, maar voorzeker *een* Rijn is er niet meer. Deze geduchte slagboom, welke zoo lang twee naijverige natiën gescheiden hield, verdwijnt met elken dag. Het Rijndal, waar zoo veel bloedige veldslagen werden geleverd, is eene plaats van vrede geworden, waar de volken elkander als op een toernooiveld ontmoeten. Engelschen, Duitschers, Franschen, Russen, allen erkennen en gebruiken de onzijdigheid van den Rijn, die beter wordt in acht genomen dan de onzijdigheid van den Donau. Europesche liefhebbers van wedrennen vereenigen zich op de renbaan van Iffetzheim, spoedig zullen de Europesche kunstliefhebbers op het groote muziekfeest te Wiesbaden bijeen zijn.

Wiesbaden is reeds eene groote stad, de hoofdstad van het hertogdom Nassau. Er is een paleis en een schouwburg, doch het fraaiste gebouw is de prachtige *Kursaal*, in nieuw Griekschen stijl opgetrokken, en in welks voorgevel men leest: *Fontibus Mattiacis* (aan de mattiacische bronnen.) Naar het schijnt, bestond er ten tijde van Tacitus in Germanie een volk, de Mattiacen genaamd, aan hetwelk de Romeinen de heetwaterbronnen wegnamen. De Romeinen hadden te Wiesbaden eene legerplaats. Er zijn in deze oude stad puinhoopen gezien, die onbetwistbaar van de aanwezigheid van dat reusachtig volk getuigen. De Duitsche oudheidvorschers houden niet op over deze aangelegenheid boekdeelen vol te schrijven, die de verhalen van Cæzar echter niet opwegen. Mery heeft thans ook dien arbeid op zich genomen. In het vorige jaar zette hij zich in het hoofd, dat hij onder eenige *tumulus* (grafterpen) overblijfselen van germaansche legioenen zou vinden, wier rampzalige dood Tacitus heeft verhaald. Hij doorliep de bosschen in de omstreken en vond eindelijk eene plek, die nog al overeenkwam met de plaatsbeschrijving welke het geschiedverhaal van Tacitus ons levert. Er zullen eerlang opdelvingen geschieden.

Het hertogdom Nassau is een der schoonste en rijkste landen van de wereld. Het bezit de beste Rijnwijnsoorten en minerale wateren, die een onuitputtelijke *bron* van inkomsten zijn. Voorts vindt men er de meest bezochte Duitsche badplaatsen: Wiesbaden en Ems, twee paarlen aan de hertogelijke kroon, die een konings- of keizers-diadeem niet zouden ontsieren. Het huis Nassau is een souverein vorstengeslacht, een der oudsten en rijksten en dat een eereplaats in den Gotha-almanak inneemt. Het heeft in Adolf van Nassau een bijdrage geleverd tot de reeks Duitsche keizers. De thans regerende hertog staat met de grootste monarchen in naauwe vriendschapsbetrekking en is

met velen hunner verwant. In zijne gastvrije hoofdstad heeft hij zijnen *neef* den graaf van Chambord ontvangen; en hij zelf was de gast van zijnen *neef* keizer Napoleon.

Voor eenige jaren werd er veel gewag gemaakt van het verblijf van den graaf van Chambord te Wiesbaden. De prins hield daar, zoo werd gezegd, een klein hof werwaarts de getrouwe legitimisten zich als ter bedevaart begaven. Kortom, de prins moest, zoo als hij zelf zich uitdrukte, zich uit de ballingschap verbannen. Het »paleis" dat gedurende eenigen tijd den pretendent naar de Fransche kroon tot verblijf verstrekte, is thans een hôtel-restaurant *eine Restauration*, zoo als men in Duitschland zegt. Men ziet daar den tuin, waar de Bretagners en Vendeërs defileerden, in hunne door Babin geleverde nationale kleedordragten. Dezelfde Bretagners zongen des avonds patriotische liederen en kregen het erg te kwaad met den burgemeester om het rumoer dat zij maakten. Om deze reden, zoowel als over de kompromitterende manifestatiën waarvan hij het voorwerp was, zag de graaf van Chambord zich genoopt Wiesbaden te verlaten. Doch hij komt van tijd tot tijd nog aan de Rijnoevers terug. Ook twee gekroonde hoofden hebben onlangs daar eenigen tijd verblijf gehouden: de koning der Nederlanden en de koning van Beijeren. Het getal prinsen was zeer aanzienlijk, en de vreemdelingen lijst van Wiesbaden is bedekt met namen van hertogen, markiezen en graven.

Eene bank is daar gevestigd, even goed georganiseerd als die van Rothschild te Frankfort en die agenten heeft als de Fransche bank te Parijs. De Wiesbadensche bank heeft een bijkantoor te Ems, en ontvangt muntsoorten uit alle landen, namelijk de speelbank, die voor velen het verblijf aldaar verlengt.

Het programma van het jaarlijksche muziekfeest der liedertafels van Darmstadt, Mannheim en Wiesbaden te zamen tellende 600 zangers en 150 instrumentalisten bevat: 1o. Oratorio uit Haydns *Schepping*. 2o. Shakesperes *Sommernachtstraum* van Mendelssohn-Bartholdy 3o. Ouverture van Glücks *Iphigenie* 4o. Priesterkoor uit Mozarts *Zauberflöte*. 5o. *Halleluja* uit Handels *Messias*. 6o. Spontinis *Zestalin*.

Berigten van verschillenden aard.

Op den 27n. september ll., is te Brussel in eene der zalen van de koninklijk-belgische akademie, *het internationale kongres over den eigendom der voortbrengselen van letterkunde en kunst* geopend. Het kongres telt 450 leden (waaronder 18 Nederlanders) en 7 maatschappijen en genootschappen, welke zich bij het kongres hebben aangesloten.

De heer Faider sprak de openingsrede uit, die zoo kort en zaakrijk was en zulke verhevene denkbeelden bevatte als van hem was te verwachten, en verscheidene malen werd afgebroken door de toejuichingen der vergadering; hetgeen te opmerkelijker is en te meer ten bewijze strekt van de hooge waarde der rede, daar de heer Faider, minder gelukkig dan Demosthenes, nooit een zeer sterk uitkomend gebrek in de uitspraak heeft kunnen overwinnen. In warme taal uitte hij zijne blijdschap over het groote aantal en de gehalte der personen die zich bij het kongres hebben aangesloten; hij deed uitkomen, dat België meer dan eenig ander land het regt heeft verworven de zetel dezer vergadering te zijn, door de zelfopoffering waarmede het belgiesche volk, een der eersten, afstand heeft gedaan van het voordeel van den nadruk van boek- en plaatwerken, en het beginsel van *den eigendom der voortbrengselen van den geest* heeft afgekondigd. Na het bekende doel van het kongres te hebben uiteengezet, zeide de voorzitter dat de kommissie van regeling, bij het vaststellen van het programma der beraadslagingen en der vraagpunten tusschen drie hoofdstelsels had te kiezen: 1o. het stelsel, dat volstrekt de wettigheid ontkent van den eigendom van voortbrengselen van letterkunde en kunst; 2o. dat, volgens hetwelk deze eigendom onvoorwaardelijk aangenomen met dien van stoffelijke voorwerpen gelijk gesteld wordt; 3o het stelsel, dat hoezeer het bestaan van dien eigendom erkennende, er nogtans een speciaal karakter aan verleent en er een bepaalden termijn voor stelt. Hij noemde de beweegredenen op waarom de kommissie zich met het laatstgenoemde stelsel heeft vereenigd, waardoor de regten der schrijvers met die van het publiek worden in overeenstemming gebragt, dat strekt om tevens voor de voortbrengselen van den geest eene belooning te verzekeren en ze goedkoop verkrijgbaar te stellen, en op deze wijze de schuld van het genie tegenover de massa te kwijten. Hij eindigde met de hoop dat het kongres, door de regeling van het gewigtige onderwerp dat het te behandelen heeft, een straal meer moge voegen bij dat schitterende licht onzer roemrijke eeuw.

Op voorstel van den heer Wolowski werd het voorloopig bestuur uitgenoodigd als definitief bestuur op te treden. De heer Faider verklaarde zich hiertoe bereid, dankte voor dit bewijs van vertrouwen en verzocht de leden, in hunne mededeelingen de meest mogelijke beknoptheid in acht te nemen. Ieder redenaar heeft slechts vijftien minuten te zijner schikking om het woord te voeren.

Op voorstel des voorzitters werd het ontwerp-reglement van orde goedgekeurd, en in antwoord op de aanmerkingen van eenige leden verklaarde hij, dat, even als het gebruik van vreemde talen den sprekers volkomen vrij staat, de belgische leden volkomen vrijheid hebben zich van de vlaamsche taal te bedienen. Hij deelde voorts mede, dat de koning en de hertog van Braband het beschermheerschap over het kongres hebben aanvaard en de zitting van zouden bijwonen.

Ter gelegenheid van de huwelijks-verbindtenis van den koning van Portugal was Vivier, de beroemde Fransche hoornist, te Lissabon. Daar woont een voornaam heer, graaf Farrobo, die de kunsten beschermt en vooral een hartstogtelijke liefhebber der muziek is. Al zijne bedienden zijn *musici*, en met weinig kosten kan hij dus in zijn huis zich koncerten laten geven. Aan den koning en de nieuwe koningin eene hulde willende brengen, noodigde hij hen op een groot koncert, en verzocht Vivier zich daarop te doen hooren. De kunstenaar, de tegenwoordigheid des konings in aanmerking nemende, verklaarde zich bereid, maar speelde op eenigen afstand van het bediendenorkest. Dat hij den onbeschrijfelijksten bijval verwierf zal wel niet behoeven gemeld te worden. Na verloop van eenige dagen was Vivier zeer verwonderd niets van graaf Farrobo te vernemen; toen een knecht van den graaf verscheen en hem geheimzinnig een doosje overhandigde, waarin een hemdsknoopje lag van een diamant voorzien. Vivier, die deze handelwijze weinig *cavaliero* vond, schreef aan zijnen Mecenas: »De heer Vivier neemt nooit een geschenk aan, hoe lief en hoe mooi het ook zij. Hij laat zich met duizend francs betalen om zich eenmaal op een partikuliere soirée te doen hooren." Eenige dagen later antwoordde de graaf: »Graaf Farrobo zendt hiernevens aan den heer Vivier een een orderbriefje van 1000 francs op zijnen bankier te Parijs, en verzoekt hem zijnen kamerdienaar te begiftigen met het geschenk dat hij geweigerd heeft." De groote heer oordeelde dus zelf dat zijn geschenk voor een kamerdienaar geschikt was! Vivier liet daarop den diamant bij een beëedigden schatter der bank van leening te Lissabon waarderen, en deze verklaarde dat het kleinood 10,000 reis, d. i. 94 fr. 50 c., waard was. De authentieke verklaring van den schatter wordt door Vivier als een kostbaar dokument bewaard, dat hij, als een voorbeeld van mildheid en grootmoedigheid van zijnen Portugeschen Mecenas aan belangstellenden toont.

De ophanden zijnde opening van de romeinsche spoorwegen wordt druk besproken. Naar men verneemt zal deze plegtigheid in December a. s. geschieden. Al de notabiliteiten uit de financiele wereld en van de drukpers zijn ter bijwoning daarvan uitgenoodigd. Welk eene zege voor Mirès — den Alaric van onze dagen! — zijne legioenen ter verovering van de eeuwige stad te geleiden! Te Marseille zijn verscheidene schepen afgehuurd om passagiers naar Rome over te brengen. Rome zal binnen kort een der hoofdplaatsen van de financiele wereld worden, en waarlijk meer dan ooit kan nu de voorspelling van Jugurtha herhaald worden: »De veile stad heeft haren kooper gevonden!"

Onder den invloed der nieuwe wetsbepalingen, waaraan de drukpers in Piemont sedert eenigen tijd is onderworpen, is de uitgifte van het Genuesche dagblad *Italia del Populo* gestaakt. »Dit is een feit van politiek gewigt — zegt een schrijver uit Turyn van 29 Augustus jl., — daar het genoemd blad het erkende orgaan van den beruchten volksmenner Mazzini was. Deszelfs verdwijning bewijst ontegenzeggelijk, dat de partij der heethoofden achteruit gaat. Dit wordt hier als een zeer heugelijk verschijnsel beschouwd; want verre het grootste gedeelte der bevolking is innig overtuigd dat er voor Piemont en voor geheel Italie niets nadeeliger zou kunnen zijn dan verbreiding der dweze leeringen, welke het genoemde blad dag op dag predikte.

»De staking der uitgifte van dat blad is een gevolg van de krachtige houding der overheden en der hooge regering. Het openbaar ministerie te Genua heeft met bijzondere zorg en onvermoeiden ijver voor de uitvoering der wetsbepalingen op de drukpers gewaakt. Men heeft, geenerlei buitengewonen maatregel te werk gesteld maar alleen de bestaande wetten toegepast. Het verstandige en verlichte bestuur van den graaf Cavour, den voorzitter van den Sardinischen ministerraad, heeft eer van deze uitkomst."

In de plaats van het opgeheven blad wordt te Londen een dagblad opgerigt, hetwelk voor de omwentelingspartij in het algemeen en inzonderheid voor de Italiaansche revolutionaire tot orgaan zal dienen. Het zal in het Italiaansch geschreven worden onder den naam van *Pensiero e Azione* (denken en handelen) en tot leuze hebben »God en volk; vrijheid; aaneensluiting." In de aankondiging van dat blad zegt Mazzini: »De eensdenkenden tot werkdadige aaneensluiting leiden en den weg banen om tot dadelijkheden over te gaan, dat is het doel van

hetgeen wij schrijven en uitgeven. Mogt dit doel spoedig worden bereikt! Thans voeren wij de pen omdat wij nog niet in staat zijn om te handelen."

Twee en een half jaar zijn thans verloopen, zoo schrijft men uit Weenen, sedert men zich van regeringswege alle mogelijke moeite heeft gegeven om de beginselen van het konkordaat van 18 Augustus 1855 met hunne diepingrijpende, geweldige gevolgen praktisch te verwezenlijken, of met andere woorden, het konkordaat ten uitvoer te leggen. Aan de regering kan de lof niet onthouden worden, dat hare bemoeijingen ten deze ernstig en opregt waren; de overtuiging die hier en daar ontstond, week voor de erkenning eener hoogere noodzakelijkheid, voor den pligt der gehoorzaamheid. De uitkomsten dezer bemoeijingen zijn bijzonder leerrijk geweest. Overal stiet men op den bepaalden onwil der personen, op den passieven wederstand der dingen, op een taaije oppositie van den bestaanden toestand. Juist in de provincie waar de bevolking uitsluitend katholiek is, waren de zwarigheden het grootst. In het Lomb. Venet. Koningrijk zijn de autoriteiten eenstemmig van oordeel, dat de uitvoering van het konkordaat, in den geest zoo als het van den kant der kerk wordt opgevat, onmogelijk is. Voor de regering is deze overtuiging van hare getrouwste en verstandigste ambtenaren geen geheim. Het konkordaat is en blijft onverzoenlijk in strijd met de staatsinstellingen, vooral met dezulken waarop de nieuwe zamenstelling van den Oostenrijkschen keizerstaat berust, met den graad van beschaving zoowel als met de behoeften aan beschaving der bevolking, met de billijke oogmerken der regering, met de inwendige en buitenlandsche politiek, met de eischen der eeuw. De belemmeringen en hinderpalen vertoonen zich in massaas in alle politieke en maatschappelijke betrekkingen. In Oostenr. Italie moet bovendien nog in ernstige overweging worden genomen de omstandigheid dat daar de ultramontaansche partij bepaald anti-keizerlijk, hypernationaal gezind is. Versterkt men daar hare magt, dan wekt men juist 's lands welvaart tegen, en opmerkelijk voorzeker mag het worden genoemd, dat de regering hare ambtenaren heeft aangeschreven in dien geest te handelen. De Italiaansche geestelijkheid is ten allen tijde er op uit geweest het nationale fanatismus der bevolking nog scherper te prikkelen; hiervan heeft de regering bedroevende bewijzen in handen. Een stelsel dat de opleiding en vorming der geestelijkheid in handen der bisschoppen, de opleiding en vorming des volks uitsluitend in handen der geestelijkheid overgeeft, kan daar slechts van de nadeeligste gevolgen voor Oostenrijks belangen zijn. De partij der Ghibelijnen is in het Lombardisch Venetiaansch koningrijk nooit zeer talrijk geweest, hare krachtigste steunpilaren waren de mannen van verstand. Het was het stelsel der groote keizerin Maria Theresia, zich op de beste wijze van die steunpilaren te verzekeren en door hen den Duitschen invloed, d. i. de keizerlijke magt, te bevorderen; het konkordaat dwingt den Staat die mannen van zich te vervreemden, wetenschap en kennis ter zijde te stellen en zijnen meest verbitterden tegenstander in de hand te werken. Dit is ongetwijfeld een onnatuurlijke toestand, die vroeg of laat er toe zal moeten bijdragen de beschouwingen, ten aanzien van de perken waar binnen, en de voorwaarden waaronder het konkordaat uitvoerbaar is, in 's lands belang tot klaarheid te brengen. Daarbij kan men het nog een geluk noemen, dat de ultramontaansche partij en hare strekking bij alle klassen der bevolking van onze Italiaansche kroonlanden diep gehaat zijn. Te Milaan bestond bij de geestelijkheid het voornemen den verjaardag der afkondiging van het konkordaat zeer plegtig en feestelijk te vieren, doch met het oog op de heerschende stemming is daarvan afgezien. Hoe veel zou Oostenrijk nog te vreezen hebben, indien de ultramontanen van Italie, die zoo gaarne nationale eenheid verlangen, meer populair in het land waren! Een tweede geluk is het voor Oostenrijk, dat Sardinie tegenwoordig wakker weerstand biedt aan de klerikale aanmatigingen, en met het hof van Rome op een niet zeer goeden voet staat.

In verscheidene streken van Engeland wordt sedert eenigen tijd geklaagd over de onveiligheid der brievenposterij. In betrekkelijk korten tijd zijn te Londen zes brievenbestellers tot deportatie veroordeeld, die brieven hadden geopend en er de geldswaarde — eenmaal slechts 18 pence aan postzegels — uit genomen. Te Exeter is thans een dienstmeisje in verzekerde bewaring gebragt, dat op een hulp postkantoor van haren meester in last had de brieven te stempelen en in den loop van den jongsten zomer dertig stuks heeft geopend en vernietigd.

Eene omstandigheid die waarschijnlijk veel deelneming zal vinden, is het belangrijk toenemen van den specie-voorraad bij de bank van Engeland, waaruit men de vrees afleidt dat er roekelooze ondernemingen zullen gedaan worden, die naderhand weder eene onvermijdelijke krisis moeten te weeg brengen. Vooreerst is het uitzigt intusschen vrolijk. Nog maar 3,098 073 p. st. en de voorraad zal weder het hoogst gekende standpunt, dat van 22,232,138 p. st. (in 1852), bijna 267 millioen holl.) bereikt hebben. De rentevoet zal tot 2 pct. of welligt $1\frac{1}{2}$ pct. dalen, en een ieder verlegen zijn op welke wijze zijn kapitaal te gebruiken. Misschien zal een russische leening dezen drukkenden geldlast helpen verligten.

In al de havens aan het Kanaal en den Oceaan worden toebereidselen gemaakt ter voorkoming van schade, die veroorzaakt zou kunnen worden door het groote evennachtsgetij in de maand October. Vooral aan de mondingen der rivieren worden belangrijke voorzorgmaatregelen genomen, en in de allereerste plaats voor die rivieren welke niet, zoo als de Seine, van indijkingswerken ter keering van het water voorzien zijn. In het vorige jaar had de heer Babinet zich met een talrijk gezelschap naar Quillsboeuf, een haventje aan den mond der Seine, begeven om het evennachtsgetij gade te slaan, hetwelk hij had aangekondigd als het sterkste dat ooit was gezien. Hij kwam ter plaatse, doch zag niets: de Neder Seine was gekanaliseerd, de vloed zette op... zonder geweld.

Er is sprake van een groot kongres van notabiliteiten der financiele wereld ter beraadslaging over een ontwerp, tot welks verwezenlijking niet minder dan zes honderd millioen francs zullen noodig zijn.

In de Neger republiek Liberia is onlangs eene wet uitgevaardigd waarbij regelen worden vastgesteld betreffende de landverhuizing van negers. De landverhuizings-agenten moeten een borgtogt van 20,000 dollars stellen. De landverhuizers mogen uit geene andere havens den staat verlaten dan die bij de wet daartoe zijn aangewezen, en moeten van reispassen voorzien zijn; slechts zulke personen, die zich uit eigen beweging en vrijen wil aanmelden, zullen als landverhuizers worden toegelaten; de landverhuizers mogen niet met touwen of ketenen geboeid worden, hand of voetboeijen mogen hun niet worden aangelegd; zij mogen niet opgesloten en aan geen dwang onderworpen worden, ook mag er op Liberisch grondgebied geen huis worden ingerigt ter bewaring en bewoning der landverhuizers voor hun vertrek. De agent die in strijd met deze bepalingen handelt, is strafbaar met eene boete van 2000 tot 10,000 dollars. Aangezien Frankrijk besloten heeft in dit artikel — nl. *vrije* legers landverhuizers — voor zijne kolonien belangrijke zaken te doen, brengt de *Moniteur* deze wet ter openbare kennis.

"In de laatste tien jaren zijn de ontvangsten der Braziliaansche schatkist verdubbeld, zonder dat er nieuwe belastingen ingevoerd zijn, en niettegenstaande een aanmerkelijke verlaging der belastingen op de konsumtie, welke het voornaamste middel tot stijving der schatkist uitmaken. In dat tijdvak is het geraamde bedrag der inkomsten telkens door de werkelijke ontvangsten overtroffen, en heeft geene van de jaarlijksche staatsbegrootingen een tekort opgeleverd."

Het Wurtembergsche regeringsblad van 11 September behelst het volgende artikel:

» In een der dagbladen is van eene door Z. M. den Koning aan de hooge Protestantsche geestelijkheid verleende audientie melding gemaakt onder bijvoeging dat omtrent het in dezelve behandelde nog niets met zekerheid is bekend geworden. Wij zijn in de gelegenheid van uit de beste bron te kunnen verzekeren, dat Zijne Majesteit de genoemde Heeren bij zich ontboden hebbende, hun opgedragen heeft om de niet alleen in de residentie maar in het geheele land met boos opzet verspreide geruchten aangaande eene door den Koning voorgenomene of reeds voltrokkene verandering van geloofsbelijdenis, door de lands-dekanaten als geheel ongegrond te doen tegenspreken; van welke geruchten, hoe ongerijmd zij ook zijn mogen, de politieke zoowel als kerkelijke partijzucht in verschillende opzigten heeft zoeken partij te trekken.

Van wege den Protestantschen superintendent te Stuttgard is te dezer zake onder dagteekening van 8 September het volgende openbaar bekend gemaakt:

» Heden voormiddag heeft Z. M de Koning de zes generaal-supperintendenten met den hofprediker en den Stuttgarter stiftsprediker bij zich ontboden, en zich met diepe aandoening en levendige verontwaardiging verklaard omtrent het in den laatsten tijd verspreide gerucht volgens hetwelk Zijne Majesteit tot de Catholieke kerk zou zijn overgegaan. Tevens heeft Zijne Majesteit ons gemagtigd en gelast om aan de heeren dekenen en door dezen aan al de Evangelische geestelijken en gemeenten bekend te maken dat Zijne Majesteit in zijne hoogen ouderdom en na eene twee en veertigjarige regering even onwankelbaar als altoos aan het Evangelische geloof gehecht is en ook tot aan zijn einde gehecht zal blijven. Ik verzoek mitsdien het dekanaat hiervan onverwijld aan de geestelijken kennis te geven en hun op te dragen om voortaan het bedoelde gerucht ten stelligste tegen te spreken.

Terwijl onlangs lord Ellenborough in het Engelsche Hoogerhuis het woord voerde;

stortte een gedeelte der zoldering van de zaal tusschen de tribunes van graaf Shelbury en lord Templemore in. Het stuk dat van het verwulf was losgeraakt, was zwaar genoeg om een ernstig ongeluk te weeg te brengen, indien de een of andere pair er door ware getroffen. Graaf Shelbury kwam met een ligte schramp aan de hand vrij. Op het neêrgevallen stuk leest men met gothische letters: » Dieu et mon droit."

De eerste particuliere depeche die per onderzeeschen telegraaf van het eiland Jersey naar het eiland Guernsey werd overgebragt, was aan Victor Hugo gerigt en kwam van zijne vrienden die hem seinden:

Les amis de Jersey à Victor Hugo, à Guernsey.

» Unis par la science,
» Anglais, Français, Belge, Russe, Germain,
» Peuples formez une sainte alliance
» Et donnez vous la main." (Béranger).

Het antwoord van den grooten dichter luidt als volgt:

Victor Hugo à ses amis de Jersey.

» L'hymen des nations s'accomplit. Passions,
» Intérêts, moeurs et lois, les révolutions,
» Par qui le coeur humain germe et change de formes,
» Paris, Londres, New-York, les continents énormes,
» Ont pour lien un fil qui tremble au fond des mers,
» Une force inconnue, empruntée aux éclairs,
» Bravant l'écueil, les vents, les vagues débordées,
» Mêle au courant des flots le courant des idées."

In het begin van dit jaar bevonden er zich in Australië op eene uitgestrektheid van 1000 acres 1,500,000 wijnstokken, die ofschoon slechts kortelings geplant in 1857, de hoeveelheid van 100,624 gallons opleverden.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 10den dezer, de Nederlandsche schoener *Henriette*, kapt. Gravenhorst.

Idem, de Engelsche schoener *Satellite*, kapt. Marshal, beiden van Demerary.

UITGEKLAARD.

Den 9den dezer, het schip *Stad Stavoren*, kapt. H. Hoekstra, via Saramacca naar Demerarij, lading: 183 vaten Suiker 295,165 p., 26 vaten Melassie 3,453 gallons en 15 puncheons Rum 1740 gallons.

Scheepstijding.

Volgens berigt was de Engelsche brik *William, of Jersey*, kapt. Ph. Weary, van *London*, 47 dagen reis, bestemd naar *Nickerie*, op een modderbank tusschen *Braamspunt* en de *Beersrump* geraakt.

Nadat de schoener *Ellen* een gedeelte der lading had gelost, is voormelde brik *gisteren* morgen om *acht* ure weder vlot geraakt en heeft de reis naar *Nickerie* voortgezet.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Josephina Bernardina, kapt. A. F. Bos, adres bij J. Gisius. Sluit 15 dezer.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius. Sluit 28 dezer.

Sagitta, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Cuba, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon.

Amsterdam, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gisius.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij H. C. Levij.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. J. Polak.

ADVERTENTIEN.

(13110) Ontvangen per het schip *Sagitta*, en te bekomen bij

J. VOET:

Diverse *Manufacturen*,

waaronder: gecoulëurde NETELDOEKSCHE **ROBES** *naar den laatsten smaak*, gecoul Piqué, gemaakte VESTEN, LINNEN DRIL, Bielefeldsch *LINNEN*, Linnen **ZAKDOEKEN**, gemaakte Linnen HEMDEN. Zwart zijden **Dassen**, **Jongens gekleurde dito**, zwart zijden, wit Barege en wit Merinos **OMSLAGDOEKEN**, gemaakte ***Jassen* en *ROKKEN*,**

Kantoor, Moderateur en **Hang Lampen**, diverse KLEEDERMAKERS BENOODIGDHEDEN, etc., etc., **PARFUMERIEN**, een assortiment PORCELEIN, een assortiment *SPEELGOED*, etc., etc., heele en halve oxhoofden

ROODE WIJN.

Kisten dito.

GEBRS. SOESMAN

hebben per de *Satellite* via Demerara ontvangen:

Extra CODFISH voor plantaadjo uitdeeling, Extra O. I. RIJST, *s. f. BLOM.*

Nog Voorradig:

REUZEL *in blik*, Amerik. en Eng. *ZEEP*, *halve* vaten *Fam. BEEF* en w. p. PLANKEN.

(13106) Aangebragt per de *Resolution* van *Liverpool* en *Lady Matheison* van *Glasgow* en verkrijgbaar bij

THOMAS GREEN:

DAKLEIJEN

20 † 10

TOUWWERK van verschillende dikten, KALKSTEEN, Suikerkalk in Puncheons en potten, *STEENKOLEN*, Hoepels, **BANDIJZER**, Klinknagels, Romeinsche Cement, Gazketting, Paktouw voor Katoenbalen, **KOOLTEER**.

Van vroegere bezendingen:

Katoenzakkendoek, Zeildoek, Spijkers in soorten, Patent Olie, Machine Olie, Loodwit, SCHOPPEN, **HOUWEELEN**, **Amerikaansche *AXEN*, Kalk, Cement, Steenen, Eng. *ZEEP*.** Comp. Kaarsen, Bladen Rood Koper, Koperen Spijkers, Patent geteerd Vilt, Schroef en Moer IJzer, Builder platen, Carron **TESTEN**, Vuurharde Steenen, Vuurklei, Slijpsteenen etc., etc., etc.

[13107] Aangebragt per de laatst gearriveerde Schepen en voor *Civiele Prijzen* te bekomen bij

H. J. A. VISSER:

BOTER, Z. M. en Leidsche KAZEN, Hammen, Broodsuiker, GENEVER in kelders, COGNAC in dito, Madeira Wijn, Bier in okshoofden en bij het dozijn, ROODE WIJN.

Versche KRUIDENIERSWAREN,

als: Jamaica, Nagelen, zwarte Peper, Notemuscaat, Kaneel, Anijszaad, bittere en zoete Amandelen, Juffers dito, witte en bruine SAGO, Sago Flores, **Banket** en **BITTERKOEKJES**, gesuikerde AMANDELEN, Jongens en meisjes Frambozenkoekjes, Kapittels, Suiker Erwten, dito CHOCOLADE, Brandon Waskaarsen

MANUFACTUREN,

als Poolbonten, Vrieschbonten, Boekjesstreep, Osnabrugsch *Linnen*, Timmermans streep, zwart *Makka*.

SIGAREN

in soorten enz.

Tevens verzoekt hij zijne **DEBITEUREN** hem, ter voorkoming van *REGTSMIDDELEN*, te voldoen.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Hel Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant » —25
De prijs der Advertentien is per regel —25